

llibertat

òrgan oficial antifeixista del consell municipal

REDACCIÓ I ADMINISTRACIÓ
Carrer de Barcelona, 13 — Telèfon n.º 255

ANY III — Mataró dimens 22 agost 1938 — NUM. 645

NÚMERO SOLT: 30 cts.
SUBSCRIPCIÓ: 4'00 PESSETES MES

Veïns de Mataró!

Tots els utensilis
inútils de les vos-
tres cases per a les
Brigades de
Recuperació

Tres fets reveladors

Tres fets d'actualitat estableixen per mitjà de testimoniatges nous el que representa Franco en l'ordre internacional, en l'ordre nacional i en l'ordre militar. Si no hagués estat jutjat pels fets anteriors, ho podria ésser ara definitivament.

El fet militar és l'ofensiva governamental de l'Ebre. Ella demostra en primer lloc que la República, pobra en material de guerra, però rica moralment, pot capgirar els plans de l'adversari i prendre, quan li abelleix, la iniciativa de les operacions. La República ha format, doncs, amb una força moral, una força militar potent. De quina manera ha respost Franco a aquesta ofensiva? Únicament i exclusivament per mitjà de l'aviació italiana. És a dir, que no ha pogut acarar amb una força moral una altra força moral, ni la força moral espanyola amb material estranger. De Roma, per tal d'il·lustrar la no intervenció i per a vergonya de Franco, l'agència Stefani ho proclama en un telegrama que «Le Temps» publicà el 10 d'agost, i que detalla així l'activitat de l'aviació legionària:

«El conjunt de les operacions del 25 de juliol al 5 d'agost acomplertes per l'aviació legionària a l'Ebre comprèn 1.672 vols amb un total de 2.827 hores de vol; 462.000 kg. d'explosius i 5.800 trets de metralladora llançats sobre l'enemic.» L'ENEMIC, PER ALS ITALIANS QUE HAN ENVAIT ESPANYA, ÉS L'ESPANYOL. ¿No resulta ben clar que si Franco pel febrer del 1935 no va guanyar les eleccions per manca d'electors, després de febrer del 1936, si no tingués material estranger i soldats estrangers, perdria totes les batalles per manca de soldats espanyols? Mai no hauria estat tan evidents la impotència i la traïció de l'agressor contra la seva pròpia pàtria, i tan clara la prova que si la guerra espanyola dura encara és gràcies a la invasió estrangera.

En l'ordre nacional interior, la realitat ofereix igualment revelacions instructives. El partit polític que mana a l'Espanya dominada per Franco acaba de publicar una declaració, en hostilitat oberta contra la intel·ligència. Diu: «Els intel·lectuals són uns pertorbadors». I repeteix diverses vegades. «En l'Espanya nacional sindicalista (és així que hom anomena el règim de Franco) els intel·lectuals no hi tenen res a fer». S'insulta els que entre ells s'han declarat partidaris de Franco i lluitant los d'arribistes, i hom els diu que no els serà permesa cap intervenció en la nova política. La situació dels polítics de dreta, que sostingueren la revolta al començament, no és pas millor que la dels intel·lectuals. Gil Robles ha hagut de fugir de Salamanca perseguit pels insults i les amenaces dels falangistes. En el mateix cas que Gil Robles, que és el cap més visible de tots els polítics de dreta, es troben tots els altres. Van avui errants fugitius i peneditis, passejant pel món llur vergonya i llur error. La situació dels financers, grans propietaris i industrials que ingressaren als rengles de Falange no és tampoc millor que la dels intel·lectuals i poli-

tics. Pateixen de la inestabilitat i de l'arbitrarietat; de l'esfondrament de la moneda i del crèdit; de l'ocupació de les empreses pels estrangers; de l'exportació a preus vits per a atendre el pagament d'armaments, matèries primes i altres productes; mesures draconianes o insensates contra la propietat, penyores fabuloses i incautacions, conseqüències del règim de delació. Això explica l'evasió dels capitals i dels capitalistes, que fugen de Franco com el que escapa de l'infern. «Si staba meglio quando si staba peggio». S'estava millor quan s'estava pitjor, diu ja tothom, em veu balza, a l'italia davant la realitat catastròfica en la qual hom viu. Els responsables de la situació actual a Espanya repeteixen el mateix. En l'Espanya sotmesa per Franco, però no pas sotmesa a Franco, solament governen els caps i oficials de l'exèrcit que foren temps passats i que són avui fervents germanòfils. Aquests oficials són influïts pels invasors alemanys. Aquests alemanys inspiren hostilitat als polítics, odi als capellans catòlics, i menyspreu als italians. Si en l'ordre militar el poder de Franco existeix gràcies al material estranger, en l'ordre nacional el govern de Franco és una anarquia.

I en l'ordre internacional?

La conducta adoptada per Franco referent a la retirada dels voluntaris és un ensenyament per als que no volen comprendre. El Govern de la República ha respost immediatament a la demanda del Comitè de no intervenció. No té res a amagar a la seva conducta; no té res a tèmper de la retirada dels estrangers i juga a cartes vistes. Franco no ha respost encara, i demostra a xif, per una banda, el seu temor de perdre els estrangers, i, per l'altra, el seu desig de persistir en els ajornaments i els enganya, propis del joc brut que fa des del començament de la guerra. No solament no ha respost, sinó que agreuja una situació l'arranjament de la qual ha estat assenyalat com urgent per França i Anglaterra.

Des que s'ha parlat de retirada del material estranger i dels estrangers, les fronteres que s'obren sobre el territori de la República han estat tancades i els ports rigorosament bloquejats; les fronteres de l'Espanya sotmesa per Franco i els seus ports reben, per contra, en aquests moments estrangers i material de guerra en quantitat jamai atesa fins ara. Hom pot donar-se compte, per aquesta actitud de Franco, en l'ordre internacional, de la confiança que pot inspirar quan garanteix que respectarà la neutralitat de l'Estret, que serà amic de Anglaterra i de França i que l'única cosa que desitja, ell, responsable de la guerra, és la pau.

Aquests tres fets són tres experiències definitives. Sigui el que sigui el sentiment religiós o la convicció política del que el jutgi, haurà de declarar que en la guerra d'Espanya existeix un incontrolat sense responsabilitat: Franco. I un responsable amb autoritat: la República. La República ascendeix del mal al bé i, en un es-

Una pregunta

Qui després del darrer acord del Govern de la República deixarà de complir els seus deures militars?

La més alta direcció del Govern ha pres un acord. Aquest acord està directament encaminat a recordar a tots aquells que no han volgut, o millor dit, fer se càrrec del que és l'Independència d'un país.

Aquest és el cas de centenars de joves que quan havien d'incorporar-se en ésser cridats a les respectives llesves, uns voluntàriament i altres per pressions familiars, han desatès la veu de la mare Pàtria i s'han amagat. Ara bé: La situació canvia d'aspecte, l'estar amagat s'ha començat a fer pesador, s'han despertat els sentiments, s'ha despertat la vergonya, la situació era gairebé insostenible i el Govern amb la seva acostumada magnanimitat s'ha fet càrrec d'aquesta situació i ha plasmat amb un decret aquestes paraules: «Si esteu cansats d'ésser covards, podeu encara rehabilitar vos. Preneu les armes i aneu a guanyar amb valentia la vergonya que la vostra primera covardia us havia fet perdre.»

I ara dic jo: Una vegada finit el 15 del proper setembre, ja no pot haver-hi excusa: Qui de fet no s'hagi presentat s'ha guanyat el títol de feixista.

Consil que des d'aquestes columnes parla un home que entèn que també és un desafecte a la causa nostra, aquell que valent se de les seves males arts es troba darrera d'una taula «o altres llocs».

Jo entenc que els que tenen de servir a la reraguarda han d'ésser soldats «arrencats» a les trinxeres.

Endavant catalans, espanyols tots. Correspongueu a la lleialtat amb què us tracten els dirigents del nostre país. És hora de guanyar la guerra i s'us obren les portes en uns moments que amb el mínim esforç assolireu la Victòria que de fet ja la tenen guanyada aquells germans nostres que amb la seva sang han construït la fortificació simbòlica que barra el pas a les tropes estrangeres i als traïdors que de fet des del 19 de juliol han deixat d'ésser espanyols per no saber mantenir la promesa que feren a la seva bandera que és la representació neta de la República.

FRANCESC DETRELL

forç, permanent d'elevació, arriba a allò millor, Franco va de mal en pitjor. Cada dia més, la República espanyola, per l'esforç silencios de la reraguarda, tan heroica en la seva obra com l'avantguarda combatent, mereix crèdit i representa una garantia; cada dia més, igualment, pel seu desbordament, Franco desacredita el que se solidaritza amb ell, el compromet i representa per a ell un perill. Un perill més fort per a Europa que, esporuguida, li allargaria la mà, que per la República que, serena, digna i segura, estreny el puny dient: «No passaran!».

MARCEL-LÍ DOMINGO

(De «L'Oeuvre».)

Moral actual de l'Exèrcit

La lluna relliscant per l'espai vola tota desinvolta, com si anés a una carrera al·làptica; s'amaga a través dels nuvolots blancs, que queden mig ennegrits quan ella aconsegueix passar los al darrera; aleshores, la claror que il·luminava les figures dels nostres braus soldats que tenint himnes a flor de llavi, caminen vers les primeres avançades, desapareix com si demostrés la seva solidaritat amb ells i unint-se per preparar les primeres escenes de l'atac, que dintre poc l'Exèrcit Popular té d'emprendre iniciativa.

Una riuada de sang ardent, jovenívola, segura del que és, devalla per la carretera. Quantes ensenyances han donat al món enter i a nosaltres mateixos, aquest pas ferm dels nostres soldats! Molts pensars diferents, molts; però la columna és monolítica, disposada a complir el deure que un dia va contreure als seus pares i al seu poble, de no retornar a la seva llar mentre quedés aquest ròsec que és el passat vergonyós de la nostra terra, que s'unix al feixisme invasor per a continuar la seva obra d'esmortiment al poble treballador i laboriós d'una humanitat més progressiva.

Els companys que han travessat l'Ebre i Segre aquests dies, han fet revivre la flama del sacrifici per l'ideal, que tan enlairada l'han aguantada els demés soldats de la República, com els de Madrid, Buzkadí i Llewant. Feia temps, perquè amagar-ho, que els soldats no sabien fer més que protestar, quan no del menjar, per altra cosa, i ha estat aquests mateixos moments d'ageures a terra, amagant-se per suspendre l'enemic quan s'ha pogut un donar compte del per què; aquest mateix soldat que en la filera era el més protestari ara es llença com un lleó, defensant el que és nostre. Al soldat, l'estar sense activitat el mata; ell, vol lluitar i desprecia la vida de no fer res.

No us podeu pensar, companys de la reraguarda, el canvi que ha fet la moral ací al front, de tan baixa anava arrant de terra i avui vola enlaire com l'ocell més lliure.

Cal que us doneu compte que el que desitja és lluitar sempre per acabar d'una vegada amb aquesta guerra que tanta destrucció porta a la vida ciutadana; i per això necessita de vosaltres també un constant sacrifici de laboriositat i estímulo en el vostre treball, tant en l'aspecte de la fàbrica com en el de les organitzacions; un treball sòlid i unit és el que ací es necessita de vosaltres perquè en tot moment siguem auxiliats en material bèl·lic, queviures i robes.

S'acosten noves jornades de més duresa per l'Història de Catalunya. Estem en els últims mesos d'estiu i l'enemic sap que li és impossible resistir un any més. El proletariat universal, cada dia que passa, està re-vestint amb més fermesa i no pot perdre temps en que aquest tingui tota la força, perquè la seva ajuda no es farà esperar per nosaltres. A les operacions dites en seguiran d'altres i que s'estigui segur que el nostre

Exercit pot desempenyar el treball que se li encomani. Ja no és com abans que ens faltava material i caps de responsabilitat. Ara ho tenim tot, i total falta que posem mans a l'obra.

TOMÁS TRAMUNT

Informació local

CUPÓ DELS INVÁLIDS. — En el sortej efectuat el dia 20, el premi de vint-i cinc pessetes ha correspost al número 240.

Els números premiats amb tres pessetes són: 040, 140, 340, 440, 540, 640, 740, 840, 940.

—OXIGENANTE DE CARBONES, producte Científico Tècnic reconegut com el més formidable progrés de la termoquímica aplicada a la combustió. «Oxigenante de Carbones» estalvia quasi el 50 per cent de combustible. Es aplicable a tota classe de carbons i llenyes (alzina, pi, plàtan, etc., etc.). Es ven a totes les Droguerías, Ultramarins i Ferreteria.

SUBDELEGACIÓ MARÍTIMA DEL DISTRICTE DE MATARÓ.—Movilitzats per Decret de 16 del corrent els Reemplaços de Marina corresponents als anys 1925 i 1924, els Inscriptes pertanyents al primer dels esmentats Reemplaços deuran presentar-se a aquesta Subdelegació Marítima abans del dia 30 del mes actual amb la finalitat d'incloure'ls en les relacions corresponents i senyalar-los-hi el punt d'incorporació.

Amb igual objecte, els Inscriptes del Reemplaç de 1924, deuran presentar-se a aquesta Oficina abans del 5 de setembre proper.

Mataró, 22 d'agost del 1938.—El Subdelegat Marítim, *Antoni Giménez.*

—Les restriccions que a la indústria ha imposat la manca de materials, fa que manquin forces articles d'ús domèstic. La Cartuja de Sevilla, però, encara segueix oferint als seus clients un bon assortit d'aquests articles necessaris per a la casa o per a fer un present de bon gust.

ANUNCIEU A

LLIBERTAT

Informació del dia

Barcelona

Comunicat oficial d'ahir

EXÉRCIT DE TERRA

FRONT DE L'EST.—Durant la nit, forces enemigues intentaren passar el pont de la presa de Camarassa, essent obligats a replegar-se, després de sofrir baixes vistes.

A la zona de l'Ebre, les tropes al servei de l'invasió han prosseguit, sense interrupció, els seus atacs contra les nostres posicions de Vilalba dels Arcs. L'aviació dels invasors actua de manera constant sobre les línies republicanes, però els soldats espanyols mantenen heroicament les seves posicions, sense variació sensible, causant als atacants costosíssimes pèrdues.

FRONT DE LLEVANT.—Han estat rebutjats totalment diversos cops de mà a les nostres posicions de Rincón de Mezula, i cotes 1630 i 1660 a la zona del Toro.

Les tropes espanyoles rebutjaren també un atac enemic a Barranco Resinero.

FRONT D'EXTREMADURA.—Les forces al servei de la invasió atacaren, a les primeres hores d'aviu, pel sector de Puente del Arzobispo, intentant creuar el riu Huso. Foren enèrgicament rebutjats.

Assoliren ocupar, després de costosos intents, el vèrtex de Peladilla, a la mateixa zona.

ALTRES FRONTS.—Sense notícies d'interès.

AVIACIÓ

En la jornada d'ahir, els aparells de la invasió agrediren a les poblacions civils d'Alacant, Benidorm, Gandia i Oliva, causant vif imss.

A les 11.20 hores d'aviu, deu trimotors «junktors» bombardejaren des de gran altura, Tarragona i Reus.

La caça lleial perseguí als avions estrangers, que fugiren en direcció a Mallorca.

Aquest número ha estat sotmès a la censura

Manifestacions del President de la Generalitat

El President de la Generalitat senyor Lluís Companys, a dos quarts de tres de la tarda ha rebut als periodistes, i els ha dit que desitjava parlar los de les qüestions polítiques que dies passats motivaren el reajustament del Govern de la República.

El senyor Companys en les seves declaracions ha remarcat la unitat de criteri que hi hagué en les reunions del Govern de la Generalitat tingudes diàriament els dies que precediren el reajustament ministerial.

El senyor Companys ha dit que esperava que malgrat les repercussions que la política general té en la política catalana, i més ara en les circumstàncies excepcionals que estem passant, confiava que tots els partits catalans perseverarien units fins que s'hagi assolit la victòria que cada vegada està més pròxima.—Fabra.

Detencions

La policia ha detingut a Badalona tres individus que havien perpetrat diferents robatoris. Entre els darrers furs que havien comés cal esmentar el robatori al domicili de Lluís Martínez Romero i un atracament a la carretera de Montcada.—Fabra.

Notes del Parlament

Darrerament han quedat constituïdes, les Comissions d'Agricultura, Instrucció Pública i Obres Públiques i Treball. Aquesta darrera és presidida pel senyor Prieto.—Fabra.

Notes de Governació

El conseller de Governació senyor Sbert, ha despatxat amb els alts funcionaris del departament i ha rebut les visites del Director general d'Administració Local, el Comissari municipal de Puigcerdà, l'alcalde de Súria i el senyor Joan Moles.—Fabra.

Estranger

El discurs de Roosevelt ha molestat als alemanys

BERLIN. — En un principi s'havia tractat de donar una resposta per part del Reich al discurs de Roosevelt. Després s'ha canviat d'opinió i s'ha renunciat a prendre una posició.

El discurs ha agreujat profundament als alemanys i a la premsa del Reich que acusa als Estats Units de lliurar-se a «excitacions a la guerra.»

S'esperen noves declaracions de les autoritats nordamericanes encaminades, segons el *Lokal Anzeiger* a «acostumar a la població dels Estats Units a la idea de que els temps de l'aïllament ja han passat». «Una cosa és segura—afegeix el periòdic—i és que l'excitació a la guerra no ha assolit en cap part ials proporcions com ara en els Estats Units.»

¿Accepta el Vaticà el «racisme» de Mussolini?

LONDRES.—El Vaticà va a sotmetre's una vegada més a les exigències de Mussolini. Entre els dos poders s'ha arribat a un acord sobre la qüestió racista, segons el qual el Vaticà accedeix a que el moviment d'Acció Catòlica no intervingui en la política italiana si Mussolini promet al Papa que la campanya racista es mantindrà dintre de límits prudents.

Els socialistes italians

PARIS.—El Partit Socialista italià ha dirigit al Partit Socialista Obrer Espanyol el següent telegrama:

«Els socialistes italians saluden als socialistes espanyols amb ocasió del 50.è aniversari de la fundació del Partit Socialista, expressant vos la seva fe immutable en el socialisme internacional, en la victòria final del proletariat i en la victòria del poble espanyol contra la coalició del feixisme internacional. Salut.—Pietro Nenni.»

El viatge del general Vuillemin a Alemanya

PARIS.—De retorn del seu viatge a Alemanya el cap de les forces de l'Aire de Fransa general Vuillemin ha tramès un telegrama al mariscal Goring en el qual li agraeix les atencions que se li han tingut durant el seu viatge.—Fabra.

La vaga del port de Marsella

MARSELLA.—Sota la custòdia de la força pública han estat descarregats alguns vaixells ancorats en el port. No han ocorregut incidents.

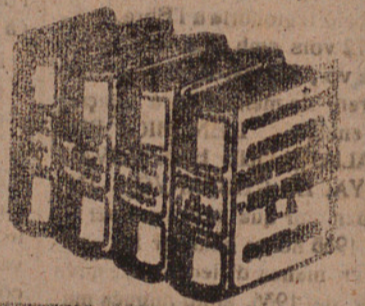
Els vaguistes esperen el resultat de les converses que estan celebrant el ministre de Treball i el director del port de Marsella.—Fabra.

Un altre viatge en perspectiva

BERLIN.—Després del viatge del general Vuillemin, es dona com a probable la vinguda del ministre de l'Aire d'Anglaterra.—Fabra.

NO OBLIDIN QUE

4

EL LIBRO DE LA GUERRA

Guerra Mundial - 1938

Historia del mundo, historia, fundamentos de España y Occidente

Sección 8.500 páginas

Libros Geográficos - Historia

Geografía - Historia

Geografía - Historia

Geografía - Historia

Geografía - Historia

Geografía - Historia

Geografía - Historia

Geografía - Historia

Geografía - Historia

Geografía - Historia

Geografía - Historia

Geografía - Historia

Geografía - Historia

Geografía - Historia

Geografía - Historia

Geografía - Historia

Geografía - Historia

Geografía - Historia

Geografía - Historia

Geografía - Historia

Geografía - Historia

Geografía - Historia

Dr. R. Perpinyà - Oculista

AJUDANT DEL DOCTOR LAPERSONE DE PARIS

MATARÓ

B. Durrail (St. Agustí), 55

Provença, 185, 1.ª, 2.ª entre Arribau i Universitat

BARCELONA

De 4 a 7 tarda

TELEFON 72654

Atenció, Empreses Col·lectivitzades!

El Diari Oficial de la Generalitat de Catalunya publicava, el dia 9 del corrent, un Decret del Departament d'Economia, en l'articulat del qual hi consta el que segueix:

Art. 6.º En l'ordre comptable i financer de l'empresa, és de la competència de l'interventor, el següent:
a) b) c) d) e) Autoritzar amb la seva signatura tots els documents que signifiquin disposició o mobilització de cabals.

Art. 14.º A partir de la data de la publicació d'aquest Decret al DIARI OFICIAL els interventors-delegats en exercici adaptaran llur actuació a les normes ací establertes. Pel que es refereix a la signatura de documents que impliquin mobilització de cabals, caldrà registrar les signatures al Negociat de Legalitzacions del Departament d'Economia i les Banques i establiments de crèdit deixaran d'admetre paper que no porti aquest requisit, trenta dies després de la publicació d'aquest Decret.

En conseqüència, els Delegats de la Generalitat a les Empreses Bancàries i Institucions d'Estatut de Catalunya hauran de tenir cura que, a partir del dia 9 de maig propiament, sigui complimentat l'esperit i lletra del que queda ordenat pel Decret de referència.

Barcelona, 15 d'abril del 1938.

El Cap del Servei Tècnic del Crèdit i de l'Estatut

Banca Arnús - Banc Espanyol de Crèdit - Banc Hispano Colonial - Banc Urquijo Català - Majó Germans, Banquers - Caixa d'Estalvis de Mataró.

Conselleria d'Assistència Social

HOSPITAL MUNICIPAL
Horari de visita als malalts
Dies feiners, de 11 a 1 matí i de 3 a 6 tarda.
Dies festius, de 10 a 12 matí i de 2 a 6 tarda.

Es venen

dos llibres de metall daurat, amb barana, i el mobiliari d'un despatx. Tot en perfecte estat.
Raó: Xalet de l'Hotel Solé, Argenton.

IMPRESA MINERVA - MATARÓ